

BILO KUDA, STIL SVUDA
(STILISTIKA U TEORIJI I PRAKSI)

UVODNA RIJEČ UREDNIKA TEMATA

UDK: 655.535.4

DOI: 10.15291/csi.4625

Temat *Bilo kuda, stil svuda (Stilistika u teoriji i praksi)* ugostio je brojne istraživače iz Hrvatske i svijeta i donio solidan broj radova koji pokazuju različite stilističke perspektive i njihovu primjenu na odabranoj građi. Neki od istraživača članovi su Komisije za stilistiku Međunarodnog komiteta slavista (Tatjana Ickovič, Natalija Klushina), stoga je sam temat dodatno dobio na snazi.

Sumarno ćemo opisati sadržaj temata.

Tatjana Ickovič piše o religijskom funkcionalnom stilu iz aspekta digitalne komunikacije koncentrirajući se na pravoslavnu religijsku komunikaciju. Odabire pripadne tekstove koji obilježavaju tu komunikaciju i razmatra njihove mijene definirajući ih na razini dijela i cjeline. Taj je pothvat vrijedan s obzirom na donošenje spoznaja o mijeni tih tekstova, te i religijskog (ponegdje u literaturi sakralnog) funkcionalnog stila, kao što se i sam funkcionalni stil dodatno aspektualno obogaćuje.

Natalija Klushina raspravlja o konceptualnim poimanjima stila nastalima iz pera Stanisława Gajde, uglednog poljskog stilističara. Koncepti stila koje je Gajda definirao otvaraju vrata stilistici suvremenog doba s obzirom na formu i sadržaj. Prije svega, riječ je o multimodalnoj stilistici i stilistici vezanoj za pisani i govorni diskurs umjetne inteligencije i njezino pozicioniranje u svijetu modernog čovjeka i njegovih djelatnosti.

G. G. Hazagerov otvara pitanje konceptualizacije pojma stila i njegove redefinicije. Izabire tzv. trodimenzionalni model stila u koji smješta retoričke, holističke i normative teorije stila slijedeći njihove zasade i ispitujući njihove singularnosti.

Teuta Serreqi Jurić analizira epistolarne topose u korespondenciji bizantskog cara Konstantina VII. Porfirogeneta i cizijskog biskupa Teodora. Rad je usmjeren prema klasičnoj filologiji (grecistici), upotrebljava pojam stila na temeljnoj razini i predstavlja filološku analizu *par excellence*.

Sanja Baričević radi lingvostilističku analizu pjesničke zbirke *Mladići* Josipa Pupačića istražujući njezinu leksičku gustoću i raznolikost kvantitativnom analizom. Leksička obilježja dovodi u vezu s opisom Pupačićeve pjesničke poetike i stila iz zbirke koja pripada njegovoj ranoj fazi.

Đurđica Garvanović-Porobija analizira odnos izvornih književnih tekstova i onih

napisanih korištenjem alata umjetne inteligencije. Za primjere izvornih tekstova na kojima se radi obrada uzima pjesmu „Oblak” Dobriše Cesarića i „Smrt” Antuna Branka Šimića. Uspoređuje tekstove s onima dobivenima umjetnom inteligencijom metodama tradicionalne, literarne i diskursne stilistike stavljajući poznatu Buffonovu krilaticu *Stil je čovjek* pod znak pitanja.

Marin Vlainić donosi rad iz područja stilistike prevođenja. Donosi sumnju o jednoznačnoj prevodivosti poezije s obzirom na manjak stručne literature o uskoj vezi stilistike i traduktologije. Na primjeru poezije Anke Žagar (nekoliko izabranih pjesama) postulira mogući stilistički model prevođenja.

Ivan Šunjić piše o stilističkom razmatranju pojmova lirskog subjekta i tijela u pjesničkoj knjizi *Ipak, zora* Tomislava Augustinčića. Lirski se subjekt nameće kao temeljni nositelj zbirke zbog istaknutog poetskog govora, a tijelo kao temeljna semantička jezgra. Analizu provodi metodama suvremene stilistike diskursa i semio-stilistike.

Sanja Tadić-Šokac analizira policiju i politiku književnosti u romanu *Vježbanje života* Nedjeljka Fabrija. Uzevši rancièreovske estetičke kategorije koje su pomakle fokus estetike prema političkoj teoriji, izvodi interpretaciju Fabrijeva romana koji je jedan od klasika novije hrvatske književnosti.

Monika Jurkovic analizira paratekstualne elemente na naslovnica odabranih hrvatskih ljubavnih romana (Kate Mijić i Ine Špiček) standardnom genetteovskom tipologijom i donosi zaključak o vezi parateksta kao vizualnog elementa i marketinške pozadine promocije i prodaje romana dajući paratekstu persuazivnu književnu i reklamnu funkciju.

Navedeni stilistički temat donio je novosti i raznolikosti na više razina. Prva je izbor tema, druga uporaba metodologije, a treća govor iz različitih područja stilistike. Od lingvostilistike (Baričević), stilistike prevođenja (Vlainić) i genetičke stilistike (Serreqi Jurić) preko teorijske stilistike (Klushina, Hazagerov) do funkcionalne (Icković) i književne stilistike (Šunjić, Jurkovic, Tadić-Šokac, Garvanović-Porobija) koje su obogaćene raznim modernim stilističkim pristupima (stilistikom diskursa, multimodalnom i semio-stilistikom). Kao takvi nude promišljanja raznim profilima stilističara u daljnjim analizama i potragom za stil u jeziku (i stilu).

Tin Lemac